

Миналото е като ламба, поставена при входа на бъданцето да, разпръсва част от марка, който го окръжава.

Ламене

ВРАТЦА ВЧЕРА

Първоаприлско изступване на архивите

Брой 16
1 април 2015 г.

• Реши се въпроса по настаняването в града Вратца на квартири съдатите и конете от 2-ри Артилерийски полк, който ще квартирува зимъс в града... **Общинският съвет като зема пред вид:** 1. Че квартируването на 2-ри Артилерийски полк ся е искало да бъде тази зима тук до гдето станат казармите, за да не утива на друго място 2. Че Военното Министерство ся е съгласило, но ако Общин. Управление му отведе помещение и то уединено. 3. Че с оставянето на квартира този полк гражданете ще имат полза защото продоволствието ще са зима от тех и като така ще са посъживи Альш-вериша. 5. Че като така Общината трябва да наеме прегледаните и удобрени от комисията за целта здания и плати наемите от бюджета си. **Реши:** нуждата сумма за тези наеми за до края на тек. година да се вземе от **запазен фонд**, който да се увеличи с икономиите които би имало по други параграфи - а за от 1 януарий 1892 год. да се предвиди в бюджета.

13 август 1891 год., Вратца

ЩАСЛИВА ХАРМОНИЯ На 1 ноември, ден на народните будители - учителите от всички училища във Враца дадоха вечеря в салона на военния клуб на офицерите от местния гарнизон. Произнесени бяха речи при най-голяма задушевност. Срещата продължи до полунощ.

1 ноем. 1935 г., Враца

ВЕСТИ И ИНТИРИГИ

УЗДАНИЕ НА ДЪРЖАВЕН АРХИВ - ВРАЦА

LIVE OT ЕПИЦЕНТЪРА НА ИСТОРИЯТА

ДЕ Е БЪЛГАРИЯ

Щаба на войската съобщава, че заловените в Турция 20 съветски парашутисти по данни на турското разузнаване трябвало да се спуснат в България, но по-

ради лошия вятър, голятата височина и погрешното скачане, те попаднали на турска територия, до Кайлика край Цариград.

февр. 1944 г.

Най-нова съвременна пъсънка за войната 1941 год.

Цълъ свѣтъ днеска се смущава
Че Германия побеждава
Некъ се биятъ некъ се трепатъ
Менъ какво ми става
Че Италия въ Сомалия
Англия изпъди чакъ въ Арабия
Тоя споръ за менъ е баналенъ
Азъ съмъ неутраленъ
Кой каквото ще да прави
Неща ази и да зная
Съ тоя принципъ си живѣя
Блаженъ като въ рая
Че на Изтокъ днесъ се биятъ
Краятъ е печаленъ
Тамъ каквото ще да става

Азъ съмъ неутраленъ
Параходи днесъ потъватъ
И избухватъ мини
Па и дръжави днесъ се губятъ
Въ тезъ тежки години
Че и финландците се биха
За да смажатъ Сталинъ
Та и Сталинъ що да прави
Азъ съмъ неутраленъ
Въ Бълградъ бѣха се събрали
Всички хора знаятъ факта
Търсятъ начинъ какъ да вкаратъ
Нашия Ганю въ пакта
Но нашъ Ганю си е уменъ
Пази се като изгоренъ
И е неутраленъ

**ЧЕРНА ХАРТИЯ за ЗАТЪМНИЯВАНЕ
винаги ще намъришъ въ книжарница
на К. ИВАНЧЕВЪ – ФЕРДИНОНДЪ.**

НА ЩУРМОВАКА, КОЙ МУ ДАДЕ ЗНАКА?

МВРНЗ Държавна сигурност предупреждава за наличие на агентска мрежа за бомбардирание.

Английската разузнавателна служба за насочване на самолетите с цел - хвърляне агенти, бомби и саботажи, използва т. нар. радиопредавател за засичане на целта. Този апарат се обслужва от специална школувана земна агентска организация и има за цел да покаже на летящия противников самолет точното място където да хвърли своя материал. Поставя се на 500 м. пред определените цели и се насочва към предварително установената посока, от която ще дойде самолета. С такива уреди са снабдени бомбардировачите „Флиifax либерейтъ“, „Кауксер“, „Хъдзон“ и „Флайинг фортрес“. Предавател за засичане на цели се употребява само когато трябва да се лети в тъмна нощ.

2 юли 1943 г.

НАРОДНА ПЪСНОПОЙКА
СВОБОДНА [отъ 1941 год.]
МАКЕДОНИЯ
СЪБРАЛЪ И НАРЕДИЛЪ ИЗВЕСТНИЯ НАРОДЕНЪ ПЪВЕЦЪ
МАРИНЪ ИВ. НИКОЛОВЪ
маисторъ на устна фортепиано

Маринъ Ив. Николовъ:

родомъ отъ с. Караби
който е любителъ отъ малъкъ
на такъ професия и самоучка.
Започналъ е презъ 1936 г. и
се явил на изпитъ презъ 1937
г. на 4, 5, 6, 7 и 8 юли въ
Българската Държ. Музикал-
на Академия и предъ Радио
София, като издържа изпитъ
със много добро и е до-
билъ право отъ Министер-
ството на Народното просвеще-
ние подъ № 1061 и е
свободенъ да пее във всич-
ла България.

Свири и пяя, тъги пилъя
Пъя и акомпанирамъ по
площадите
Народа събирамъ
Пъснопойки продавамъ
Гласа си не давамъ
Всички при менъ елате
И пъснопойки вземете!

частъ III

МОЕТО ЛОЗЕ Е МОЯТА КРЕПОСТ

На 24 януарий бе извършено терористично нападение над гр. Враца, като от хвърлените бомби беха разрушени къщите в крайните квартали, от които большинството са на работници. Вследствие евакуацията, почти всички са настанени със семействата си в околностите на града и най-много в къщи по лозята... и не са в състояние да се явяват точно и редовно на работа в предприятията, с което ще се пречи на производството... За да се избегне горното, то ние молим да се отпуснат от автобусите на мероприятието „Труд и радост“, с които да се превозват работниците по Ореховско и Ломското шосета. Горното е не само необходимо, но и неминуемо... Областната инспекция по труда настоява г-н областния директор да ходатайства пред Дирекция на гражданска мобилизация за отпускане на 2 коли.

29 февр. 1944 г., Враца

НА ЗЕЛЕНО УЧИЛИЩЕ В НЕБРАНО ЛОЗЕ

Тази година по причина на бомбардировката над Враца няма да се проведе традиционното благотворително увеселение на врачанските ученици във Военния клуб. Военнополевите условия, в които се продължи обучението след 24 януари в лозята на Голямата могила, не позволяват това. Завършилите вече успешно тазгодишни зрелостници за 1944 г. получиха обаче своите зрелостни свидетелства на 15 май. На абитуриентската им вечер г-н директора произнесе наиздателно слово по повод тяхното дипломиране и раздаде заслужените награди на отличниците, каквито не липсваха като винаги.

Май 1944 г., Враца

Въздушна катастрофа въ Англия
ТРИМА ПОДОФИЦЕРИ УБИТИ
Лондонъ, 9 ноемврий. (Хавасъ). — Два военни аероплани се сблъскаха надъ летището на Абиндънъ (графството Борксъ). Трима подофицери бъха убити. (БТА).

Застраховай живота и имота си САМО при Българското Застрах. Д-ство „ВИТОША“ — София, чръзъ пръдставителя му въ окръга Вл. Г. Тановъ — Враца, който е винаги между Васть изъ цѣлия окрѫгъ! 1—3

ВРАТЧАНСКИ

ТАКСИ ЗА ОБЩИНСКИТЕ СБОРОВЕ ЗА СВИРЦИ, ПЕВЦИ, ПРЕДСТАВЛЕНИЯ, ПАНОРАМИ И ПР.

- ЗА СВАТБА - 1 лв - НА ПЕВЕЦ ПО КАФЕНЕТА - на вечер-50 ст.
- Група за представления I разред над 10 души - 30 лв.
- Група II разред до 10 души-20 лв - Група III разред - 3 души-15 лв
- Група до 3 ма души - 3 лв ТАКСА ПУБЛИКАЦИЯ С БАРАБАН - 1 лв
- ФОНОГРАФ - 1 лв - ПРЕДСТАВЛЕНИЕ НА МИШКИ -1 лв
- ЛАТЕРНА - 40 ст.

Посетете НА ПАНАРЯ!
**най-интересната българска
МЕНАЖЕРИЯ „СЕНКО“**
**Най интересните зверове между
които и ТЮЛЕНА**

1906 г., ВРАЦА

МВРНЗ известява, че е образувана секция на цирковите артисти в България - „Легализирани и организирани циркови артисти при Съюза на артистите в България“. Понеже из страната често се движат случайно образувани „циркови трупички“ и самозвани „фокусници“, които съ своите пикантни афиши, реклами и репертуар излагат както името на български организиран цирков артист, а от друга страна въздействат и върху морала на населението. **Министерството на реда**: административните власти в Царството ще оказват съдействие само на ония групи циркови артисти, които са организирани при Съюза на артистите в България. На останалите групи ще забраняват обикалянето из страната.

4 дек. 1937 г., Враца

ПАНАИРИ

**Дирим под дърво и камък
Кой да ни учи "Буги-вуги"
Този танц е огън и пламък
Като него няма други...**

**И кат идеш горе в Хижата
Там ще ги намериш бол,
скачат, викат, вият -
и даарета бият и
танцуват лудо "Рок ен рол"**

..Когато падне здрач и от хижата се понесат проточените и страстни мелодии на „Мексико“ или „Ту соло ту“ не се бавете. Обличайте се бърже и тръгвайте към Хижата. Не се бойте нито от 280-те стъпала, нито от тъмнината. Мексиканските мелодии ще ви заведат право там... Голяма веселия е там. Музика, вино, жени, огнени танци. А най-важното е че можете да научите прекрасния танц „Буги буги“ или най-новото постижение на американската култура „Рок ен рол“. По тия две дисциплини вече има и преподавател....про-

фесор да го наречем, няма да сгрешим. Младо момче, врачанче, от ВИФ, способно и чалкашкън. Петър Цветков Пешев се казва. Сече му пипето. Нарапало се е там с най-новото от областта на танцовото изкуство и нали не е egoист, предава го на жадната за наука и знания младеж. Довело си е момчето и партньорка - някаква опашата мома и с нея учат мераклиите да танцуват... Те това е танц в който има и ритмика и динамика и фигура и пластика и огън и темперамент и какво ли още не. Докато при танца „буги-буги“ танцуващата двойка само се кълчи и блещи, то при новия танц е букет от красиви движения. Докато ги видиш че са се прегърнали пътно, като за опаковка, изведнъж се отлепват, почват да треперят като парализирани, па изведнъж ги хваща тропическия „Амок“ и стойта гледай! Почват да се блещят, да си бият шамари, да се скокадичкат и щипят, да се атакуват гърди с гърди, после почват да се ритат като айъри и най-елегантно да си тръскат задните части, клекат, стават, тръшкат се по пода, преметат се като оградисали и какво ли още не. А пък музиката! Та как ли да ви я опиша? Тя трябва да се

чуе, а пък танца да се види, защото нямаме с такива думи, с които да ви предадем това чудо..." **Р. Тричков, 1958 г., Враца**

При Ас. Боневъ & П. Недковъ — Враца

По-случай празницищъ ще намързите всичко ново и ЕВГЕНИС.

Голъмъ изборъ отъ:

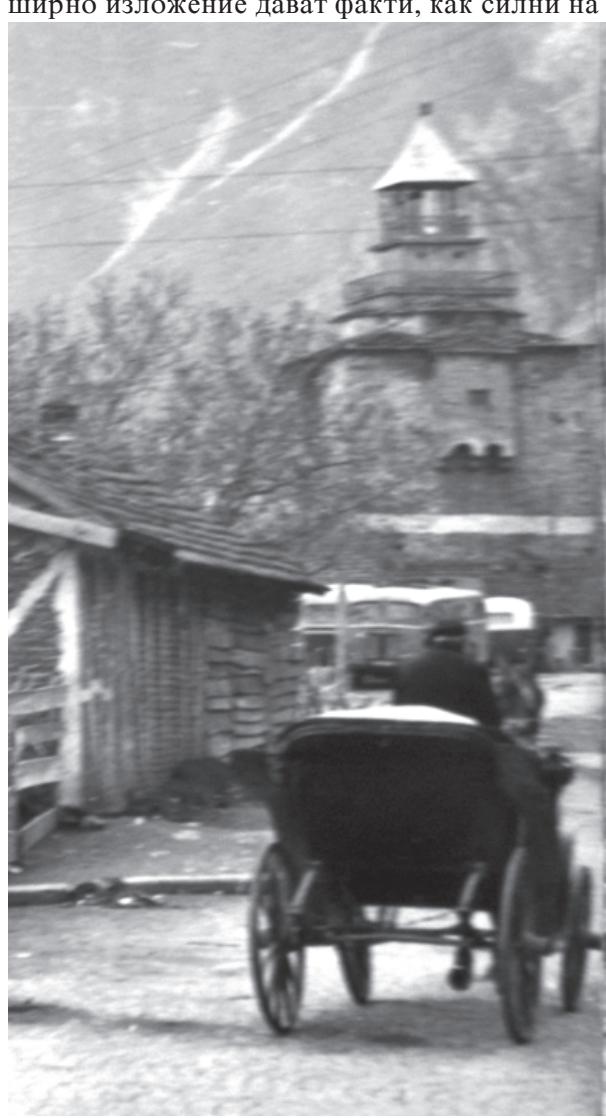
ШАПКИ, РИЗИ, ВРЪЗКИ, ЧОРАПИ, КАСКЕТИ, ОБУЩА,

НАЙ-ПОСЛЕДНА МОДА.

ГОЛАТА ИСТИНА

НЕЛОЯЛНА КОНКУРЕНЦИЯ

Врачанските файтонджии молят правителството да премахне тая така да се каже-държавна конкуренция, че им страда прехраната! -За какво служат държавните превозни средства във Враца питат те Министерския съвет. В своето обширно изложение дават факти, как силни на деня злоупотребяват с държавните превозни средства. Те пишат - файтони и кабриолети всяка година служат за лично използване на разни началници и подведомствени за разходка до близки и далечни лозя, чифлици, ханчета, курорти, гари и то и на семействата и роднините на тия чиновници. С превозните кола се превозват дърва, въглища, зарезават, багаж, строителни материали и др.

ресят с държавните превозни средства. Те пишат - файтони и кабриолети всяка година служат за лично използване на разни началници и подведомствени за разходка до близки и далечни лозя, чифлици, ханчета, курорти, гари и то и на семействата и роднините на тия чиновници. С превозните кола се превозват дърва, въглища, зарезават, багаж, строителни материали и др.

1929 г.,
Вратца

• • • • •
*За какво служат
държавните милиционери
във Враца*

• • • • •
С оглед на това, че щата на униформената милиция е недостатъчен за оперативна работа която ѝ се възлага, то налага се от 1 април 1948 г. да се изземат всички милиционери, които работят като каруари, файтонджии, чистачи и прочие. Временно ще останат само ония, които са необходими за охрана. **1 април 1948 г., Вратца**

ПРОДАВАМЪ
ДВО СЪВЪРШЕНО НОВИ ГАБРЬОЛЕТИ.
СПОРАЗУМЕНИЕ ВСЪКИ ПЕТЬКЪ
ДИМИТЪРЪ МИЛЧЕВЪ
ул. Ив. Вазовъ № 14, до Църквата 12 Апостоли.

„ДЕТЕКТИВЪ“ Частенъ институтъ на
ПАНЕ БИЧЕВЪ, бившъ главенъ инспекторъ на полицията.
Издирвания, наблюдения, информация, анкети по женитби и разводи, придвижаване, пазене и пр.
ГАРАНТИРАНА ТАЙНА

75 ул. Владая, приемъ 10-13 ч. тел. 2594

ГЛАШАТАЙ

Изтеклия месец бе оплоден от 2 големи политически събития, които раздрусаха нашата народна общественост – 30 г. от ВОСР и посещението на маршал Тито.

29 ноем. 1947 г. Лом

Вратчанските народни представители Гьошо Антонов, Цено Леонкев, Иван Стойков и Петко Попов от V ОНС възразяват срещу предложението на орханийските - Стоян и Васил Брънчеви за отцепване на Орханийска околия от Вратчански окръг. Приложен е списък на 20 селища със сведения, че разстоянието до Вратца е по-близо от София.

26 ноем. 1899 г.

ЗАПОВЕДИ

Вратца

№ 453 / 17 юли 1922 г.

- **всеки държател** на файтон, талига, брички, автомобили, мотоциклети, велосипеди, обикновени волски или биволски коли, които работят низ града за превозване лица или за пренасяне товари или служат за собствени нужди и за развлечения на гражданите, в 15 дневен срок да се явят в общината за да ги декларира, понеже ще бъдат обложени с общински налог. Невилите се ще се считат за укриватели и ще бъдат глобявани.

Приеха се годишни такси за врачани:

- за пайтоните - 30 лв
- за бричките - 20 лв
- за талигите - 15 лв
- талиги прости с 1 кон - 5 лв

За странните превозвачи, които печелят на гърба на врачани и рискуват да ги съсипят окончателно се определят такси:

- за пайтони - 60 лв
- брички - 40 лв
- талиги - 30 лв

Нощен тур из Вратца

Зап. 862 / 4 септ. 1924 г.

- като се констатира, че на гарата нощно време няма ни един файтон и пътниците, пристигащи в града са принудени с цели часове да се бълскат из града до като намерят хотел или кръчма да пренощуват. Заповядам - по 2 дежурни файтона да превозват нощем пътниците, непознаващи града. А на пътуващите нека да дават нужните упътвания. С такса - 30 лв. за 1 и 50 лв. за повече пътници.

ПРОЕКТ ЗА ПРАВИЛНИК

Реши се да се приготви един ПРОЕКТ ЗА ПРАВИЛ-

НИК на файтоните в града, съгласно предписанието на Окръжния управител. Понеже сега файтони услугвали на нуждаещите се както намерят и даже много по-скъпо отколкото се следва. Освен това повечето са не съвсем чисти - едни исхабени, други - нездрави, трети - с къорави и негодни коне и пр. Та причиняват неудобства и неприятности на пасажерите.

22 септ 1908 г.

ТАКСИ И ГЛОБИ

От няколко месеца между града и станция Мездра циркулира автомобил за всякой трен и превозва всички пътници за града, за Вършец и другите околни градове, върши отлична търговия и взема средно 150 лв. на една страна. Вследствие отне работата на файтонджии, бричаджии, и талигари. Те подадоха заявления да им се отмени таксата от общината.

Общинският съвет отговаря на тъжителите от файтонджийския и каруцарския еснаф и от граждани, бакали, железари, дърводелци, сараби, налбанти против установилия се в града автомобил на Илия Пулев, че е взел мерки да запази интересите им. Облага автомобила с 1500 лв. годишна такса.

1911 г., Враца

Козлодуй

Предвид оплакванията на учителите от прогимназията, където в клозетите във време на хорото са рисувани цинизми. Заповядвам за в бъдаче хорото да става на площада пред „Читалището“, за запазване младежта и учащите се от неморални зрелища.

1936 г.

Глобявам 100 лева жителя Ангел Попов, който на 7 февр. 1940 г. среда покани кмета на селото ни Козлодуй на обед в дома си и си позволи в безмесен ден да поднесе за обед зготвена птица с което е нарушил взетото решение на министерския съвет за определяне дните среда и петък за безмесни дни.

1940 г.

ЖИВОТЪТЪ ВЪ РОЗОВО

Българи,

посетете тържествата и лобното място на легендарния БОТЕВЪ въ красивия Вратчански балканъ и се поклонете на свътлата му память

ТУРИЗЪМЪ
КОНЦЕРТИ
УВЕСЕЛЕНИЯ

Бесплатни квартири
на поклонниците и
всички др. удобства

70% НАМАЛЕНИЕ по Б. Д. Ж.

ПЪТУВАНЕ

за Вратца от София и всички гари на Северна България е съ 70% намаление за отиване и връщане.

ТРЪГВАНЕ

отъ 30 — 31 май и 1 юни.

ВРЪЩАНЕ

отъ 2 до 5 юни, като гостите се снабдяват съ удостовърения отъ общината.

ДО ВРАТЦА И ОБРАТНО

	II км.	III км.
Отъ София .	96	64
„ Берковица .	76	50
„ Фердинандъ .	44	30
„ Плъвевъ .	106	70
„ Б.-Слатина .	118	78
„ Ломъ .	92	60
„ Оръщецъ .	96	64
„ Видинъ .	138	92
„ Мездра .	16	10
„ Черв.-Бръгъ .	66	44
„ Ромънъ .	38	25
„ Търново .	184	122
„ Г.-Орхово .	174	116
„ Русе .	236	156
„ Варна .	292	194
„ Свищовъ .	174	116
„ Криводолъ .	18	12
„ Своге .	70	43
„ Бойчиновци .	8	8
„ Брусарци .	76	50

• ВРАЦА - ЕДНО ИСТОРИЧЕСКО МЯСТО Е
• ПОСОЧЕНА ОТ БДЖ МЕЖДУ 26-ТЕ МЕСТА,
• ЗА КОИТО ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ НА БДЖ
• ОТПУЩА РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ГРУПИ ОТ МИ-
• НИМУМ 10 ДУШИ ДА ПЪТУВАТ С НАМА-
• ЛЕНИЕ.
1936 г., Вратца

Г-ча Марийка Ц. Тодорова

Г-нъ Тодоръ М. Орозовъ

Ще се венчаятъ на 26 того $5\frac{1}{2}$ часа сл. обедъ
въ черквата „Св. Николей.“ Настоящето замяня отделни покани.
Враца

ВАЖНО!

ВАЖНО!

За грандантите и гостите на град ВРАЦА

При всички случаи ИЗПОЛЗУВАЙТЕ бързите и евтини услуги
НА ЛЕКИТЕ КОЛИ
при ГСП „Комунални услуги“ — ВРАЦА
Телефони: 15-36 и 28-15

Нашта цел не е да дойдат групи - било то наши или чужденци да преспът в хотела, а да им покажем нашите хубави местности, за да стане нашия град обект на туристическо излетуване. Ние другари напоследък моторизирахме нашия туризъм, а целта за опознаване красотите на нашето прекрасно Отечество е ходенето пеша и здравословно го вземете ако щете, но човек не поседнал под дървото или край ручейчето, все едно нищо не е видел. Р. Тричков сесия на ГНС.
20 март 1959 г., Враца

ВРАТЦА ВЧЕРА

Старателно изтупал архивите
ВЕСЕЛА ПЕЛОВА

Излиза благодарение
на вестник „Враца днес“

Предпечатна подготовка
Калин МЛАДЕНОВ